

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія аеронавігації

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

із навчальної дисципліни
«Авіаційне законодавство»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалавр) рівня вищої освіти

Аеронавігація

Кременчук 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

2 СХВАЛЕНО

Методичною радою Кременчуцького
льотного коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 28.08.2023 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації протокол 28.08.2023 № 1

Розробник:

Викладач циклової комісії аеронавігації, спеціаліст вищої категорії Журід В.І.

Рецензенти:

1. Професор циклової комісії аеронавігації, кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник, викладач-методист Тягній В.Г.

Професор циклової комісії авіаційного і радіоелектронного обладнання, к.т.н.,
спеціаліст вищої категорії Гаврилюк Ю.М.

План лекції

1. Історія розвитку та основні принципи МВП.
2. Основні органи ІКАО.
3. EASA - Європейське агентство з безпеки авіації
4. Повітряний Кодекс України

Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література

1. Положення 11 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію. „Обслуговування повітряного руху”, 1996.
2. Тихонов В.М. „Основні напрямки та характер діяльності міжнародної організації цивільної авіації ІКАО”.

Додаткова література

3. Правила сертифікації повітряних суден, пов’язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника та виробника АПУ 21(Part 21)
4. Part-66 Персонал який засвідчує технічне обслуговування
5. Part-145 Схвалені організації з технічного обслуговування.
6. Part-M Підтримання льотної придатності
7. EU-OPS комерційні перевезення

Текст лекції

1. Історія розвитку та основні принципи МВП

Перша міжнародна авіалінія Париж-Лондон, протяжністю 400 км, була відкрита в кінці 1918 року.

У 1919 р Західно-європейськими державами була прийнята Паризька Конвенція, яка заклала основи міжнародного повітряного права основні положення якої діють до теперішнього часу:

- принцип повного і виняткового суверенітета держави над своїм повітряним простором;
- про визначення національної приналежності ВС;
- про видачу посвідчень льотної придатності ПС;
- про видачу свідоцтв авіаційному персоналу;
- про судових документах.

У листопаді 1944 за ініціативою США в Чикаго зібралася Конференція з представників 52 держав, для врегулювання питань розвитку міжнародної цивільної авіації.

Чиказька Конференція закінчилася 7.12.1944 р підписанням Конвенція про міжнародну ГА і рішенням створити Міжнародну організацію цивільної авіації ІКАО (ІКАО).

У травні 1947 року в м Монреаль, де знаходиться штаб квартира ІКАО, відбулася перша сесія Асамблеї ІКАО, після чого Чиказька Конвенція набула чинності.

Офіційними мовами ІКАО є:

- Англійська;
- французький;
- Іспанська;
- Російський.

2 Основні органи ІКАО.

Асамблея - вищий представницький орган ІКАО, скликається не рідше 1 разу на 3 роки, на якій розглядаються питання:

- звіт Ради;
- вибори нового Ради;
- затвердження бюджету на майбутній період;
- затвердження змін до Чиказьку конвенцію.

Рада ІКАО (36 чол.) - обирається Асамблеєю, головний постійно діючий виконавчий орган. Рада обирає Президента, який і очолює його. Свої функції Рада виконує за допомогою 7 комітетів.

Секретаріат ІКАО - призначається Радою, постійний орган, що забезпечує роботу Асамблеї, Ради і ін. Органів. Очолює Генеральний секретар. Свої функції виконує за допомогою 5 управлінь і 7 регіональних центрів.

Документи ІКАО виходять під назвами: «Стандарти», «Рекомендована практика», «Процедури». Для зручності користування Стандарти оформляються у вигляді Додатків до Чиказької конвенції (19 додатків).

Додаток N1. Видача свідоцтв авіаційному персоналу.

Додаток N2. Правила польотів.

Додаток N3. Метеозабезпечення міжнародної аеронавігації.

Додаток N4. Аеронавігаційні карти.

Додаток N5. Одиниці виміру, що підлягають використанню в повітряних і наземних операціях.

Додаток N6. Експлуатація ВС.

Додаток N7. Національні і реєстраційні знаки ВС.

Додаток N8. Льотна придатність ВС.

Додаток N9. Упрощення формальностей.

Додаток N10. Авіаційна електрозв'язок.

Додаток N11. Обслуговування повітряного руху.

Додаток N12. Пошук і порятунок.

Додаток N13. Розслідування авіаційних подій.

Додаток N14. Аеродроми.

Додаток N15. Служби аеронавігаційної інформації.

Додаток N16. Охорона навколишнього середовища.

Том I. Авіаційний шум.

Том II. Емісія авіаційних двигунів.

Додаток N17. Захист міжнародної цивільної авіації від актів незаконного втручання.

Додаток N18. Безопасная перевезення небезпечних грузов по повітря.

Додаток № 19 Управління безпекою польотів.

3. EASA - Європейське агентство з безпеки авіації

У 2002 р Європейський парламент і Рада Європейського Союзу (ЄС) ухвалили Регламент про встановлення загальних правил ЄС в галузі цивільної авіації та на заміну JAA створили нове Європейське агентство з безпеки авіації EASA.

У 2003 р EASA взяло на себе відповідальність за льотну придатність і екологічну сертифікацію всіх авіаційних виробів.

У 2008 р функціонування EASA почалося в повному обсязі, воно прийняло на себе всі функції JAA.

Всі види сертифікатів, видані EASA дійсні на всій території ЄС.

Стандарти EASA:

- Part-66 Правила видачі свідоцтв персоналу з технічного обслуговування ПС;
- Part-145 Вимоги до організацій з ТО ПС;
- Part- M Підтримка льотної придатності ПС;
- Part-147 Вимоги до організації по підготовці фахівців з технічного обслуговування ПС;
- Part-21 Сертифікації ВС, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, а також організацій розробника і виробника.
- EU-OPS Комерційні перевезення.

4. Повітряний Кодекс України

Національним повітряним правом України є Повітряний кодекс, затверджений Президентом 19.05.2011г, який складається з 19 розділів і 276 статей і встановлює правові основи діяльності в галузі авіації.

Авіація України поділяється на Державну та Громадянську.

Державна авіація використовує ВС з метою забезпечення національної безпеки і оборони держави та вона не може використовувати їх в комерційних цілях.

Цивільна авіація задовольняє потреби держави і громадян у повітряних перевезеннях і авіаційних роботах та виконанні польотів в приватних цілях і поділяється на комерційну авіацію та авіацію загального призначення АОН.

Авіаційні правила України підлягають обов'язковому виконанню всіма юридичними та фізичними особами на території України та за її межами. Вони розробляються відповідно до стандартів і рекомендованої практики ІКАО і повинні прийматися відповідно до структури документів Європейського Союзу.